

Handläggare: Marie-Louise Siverstrand

Avtal med Stockholms Centrum för Ätstörningar år 2011-2012

Ärendebeskrivning

Ärendet gäller avtal för år 2011 och 2012 med Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) om länsövergripande specialiserad ätstörningsvård för barn, ungdomar och vuxna.

Avtalet gäller för tiden 2011-01-01 till och med 2012-12-31 med möjlighet att förlänga 2 år, ett år i taget.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2011-03-04

Vårdavtal daterat 2011-03-04 om specialiserad ätstörningsvård inkl bilagor

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att godkänna avtal med SLSO, Stockholms Centrum för Ätstörningar om specialiserad ätstörningsvård för perioden 2011-01-01 -- 2012-12-31.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Inför 2011 upphandlades specialiserad ätstörningsvård som ett komplement till den landstingsdrivna vården inom Stockholms Centrum för Ätstörningar. Samtliga verksamheter inom den specialiserade ätstörningsvården har i grunden samma uppdragsbeskrivning även om vårdutbudet är olika mycket differentierat och omfattningen i volymer skiljer sig åt. Stockholms Centrum för Ätstörningar är den enda enheten som får bedriva tvångsvård vilket motsvarar drygt hälften av deras vård dagar.

Nuvarande verksamhet

Vårdutbudet är organiserat i relativt stora kompletta vårdssystem med hela vårdkedjor bestående av vårdtjänster som heldygnsvård, dagsjukvård hel- resp. halvdagar, gruppbehandling samt sedvanliga öppenvårdsbesök. Insatser ges med en stegvis upptrappning med utvärdering av effekten per vårdnivå (s.k. Stepped Care). Valet av behandling bör styras framför allt av patientens symtom, svårighetsgrad och ålder och inte i första hand av diagnosen.

Verksamheten vid Stockholms Centrum för Ätstörningar omfattar ca 900 nya patienter per år och de båda privata vårdgivarna har tillsammans ca 500 nya patienter per år.

Stockholms Centrum för Ätstörning inom SLSO, vars verksamhet är lokaliserad på Södermalm på Wollmar Yxkullsgatan, är den största vårdgivaren inom vårdområdet med mer än hälften av vårdutbudet och en vårdkedja med ett stort antal väl differentierade insatsformer; heldygnsvård i två små avdelningar varav den ena har tvångsvården och den andra är avsedd för mycket unga patienter som tillsammans med sina familjer ges behandling baserad på multifamiljeterapi, dagsjukvård hel- resp. halvdagar, gruppbesök, familjebesök, läkarbesök och övriga besök samt mobila akutteam och Internetbehandling av minst 50 patienter.

Upphandlingen resulterade i avtal med Capio Anorexi Center AB, som har sin verksamhet för närvarande vid Löwenströmska sjukhuset men under året kommer att flytta till Sollentuna sjukhus, samt AB Mando, som har sin verksamhet vid Huddinge respektive Danderyds sjukhus. Båda de privata vårdgivarna erbjuder också vård till andra landsting i Sverige och tar även emot patienter från andra länder.

Behovsbeskrivning

De epidemiologiska data som finns att tillgå ger vid handen att antalet unga kvinnor i Stockholms län som har anorexi kan uppskattas till ca 1500 personer, antalet som har bulimi till ca 3000 personer. Beträffande antalet unga män är bedömningarna ytterligt osäkra men sannolikt kan det röra sig om 150 personer med anorexi respektive 300 med bulimi. Beträffande ätstörningar utan närmare specifikation (där Binge-Eating Disorder = BED ingår) anges oftast en uppskattad förekomst som är 3-5 gånger så vanlig som anorexi och bulimi tillsammans.

Om man jämför vårdutbud med förekomst så blir det mer förståeligt att det trots en stadig utbyggnad av den specialiserade ätstörningsvården ännu inte uppnåtts balans mellan utbud och efterfrågan.

Till detta kommer dessutom att nästa version av den diagnostiska manualen DSM (DSM-V som sannolikt kommer 2012) kommer att gå i riktning mot att sänka trösklarna för ätstörningsdiagnoserna för barn och ungdomar. Fler personer kommer därför i framtiden sannolikt att diagnostiseras med ätstörning och det torde tala för att vården fortsatt behöver byggas ut.

Att den specialiserade ätstörningsvården gjorts känd och tillgänglig kan även innebära att patienterna förändrat sitt sökmönster samt att patienter som tidigare inte sökte vård nu gör det.

Uppföljning

Det är viktigt att de behandlingsinsatser som erbjuds uppnår större effektivitet. Vården av patienter med ätstörningar ska i största möjliga utsträckning bedrivas med evidensbaserade metoder och eftersom det ännu saknas en hel del nödvändig kunskap måste den specialiserade ätstörningsvården ännu mer evidensbasera sig genom systematiskt kvalitetsarbete och forskning.

Vårdgivarna skall därför kontinuerligt leverera underlag för kvalitetssäkring, klinisk verksamhetsuppföljning och analys via applikationen Stepwise (ett datorbaserat kvalitetssäkringsverktyg för ätstörningsvård som utvecklats och förvaltas av Kunskapscentrum för ätstörningar). Denna registrering följs upp och har ett vite om vårdgivaren inte uppfyller sitt åtagande. Ur denna databas kan sedan vårdgivarna hämta underlag för att följa upp sina patienter. Denna databas möjliggör också oberoende forskning.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaderna för den specialiserade ätstörningsvården har de senaste åren ökat med ungefär tio procent per år beroende på det utökade vårdutbudet. Ett ökat vårdutbud har varit nödvändigt med anledning av vårdgarantiåtagandet, och eftersom det inte finns några tecken på annat än fortsatt starkt ökad efterfrågan bedöms volymerna fortsätta att öka i ungefär samma takt som tidigare.

Kostnaden för avtalet med Stockholms Centrum för Ätstörningar uppgår till drygt 79 mkr om samtliga beställda volymer uppfylls. Detta innebär en ökad kostnad om 8 procent med motsvarande volymökning av såväl öppenvården som slutenvård. Finansiering av avtalet sker genom medel avsatta i budget för vårdgrenen psykiatri.

Konsekvenser för patientsäkerheten

Oförändrad.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Oförändrad.

Miljökonsekvenser av beslutet
Oförändrade.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Olle Olofsson
Avdelningschef